

Begrensninger i innsynsrett

DRI 1010 – 3. mars 2011

Jon Berge Holden

Dagens tema

- Ukas sak
- Grublis
- Oppsummering fra sist – innsynsrett
- Unntakene
 - "Kan unntas"
 - "Skal unntas" – taushetsplikt
- Forholdet mellom pol, offhl og fvl
 - Pol vs. offhl - innsynsrett
 - Pol vs. fvl – om taushetsplikt
- Spesialregler om publisering på internett

Ukas sak

Kameraovervåket ansatte med røykvarsler

- Skjult videokamera
- [Må fjernes](#)
- 40 000 kr i gebyr

RØYKVARSLEREN SER DEG: Dette bildet viser en av de som var på tilsyn fra Datatilsynet og en av lederne i United Bakeries. Kvaliteten er veldig god og kan avsløre hva ansatte som sitter der driver på med. Røykvarsleren nederst i venstre hjørne er egentlig et kamera. Foto: Datatilsynet (Montasje av VG Nett)

Av [Arild Færaas](#)

Publisert 23.02.11 - 20:43, endret 24.02.11 - 13:53 (VG NETT)

Hovedsaken nå

Jarle og Samuel i sikkerhet på polbase

(VG Nett) Jarle Andhøy (33) og Samuel Massie (18) er i sikkerhet på Scott-basen i Antarktis.

[Les hele saken](#)

(VG Nett) Dette bildet er det en «røykvarsler» som filmer. United Bakeries på Majorstua overvåket sine ansatte i skjul i tre år.

▲ Annonse

Ukas sak 2

Google-snøskuteren er på plass i Holmekollen. (Foto: Google)

Prøv VM-løypa hjemme i stua

I disse dager dokumenterer Google Street View VM-løypene i Holmenkollen.

- Din side 24.2.2011

Grublis

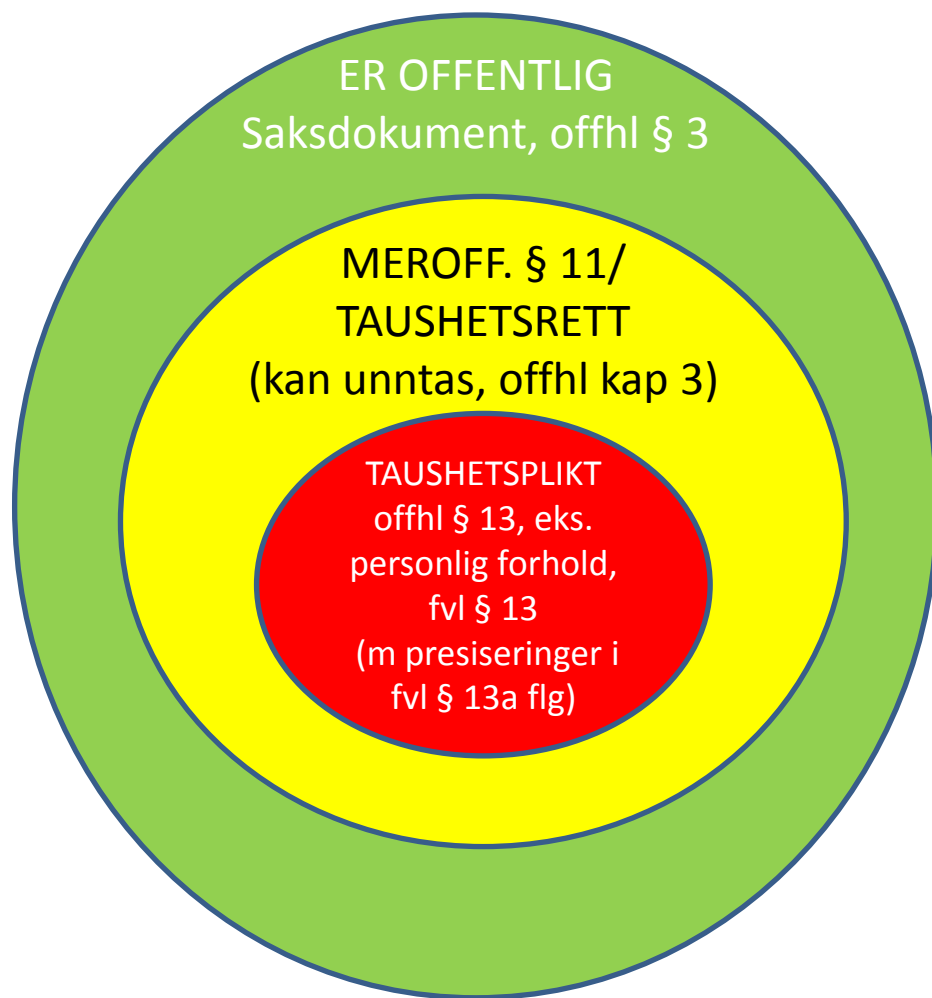
- I hvilken grad kan du få innsyn i lønnsopplysninger?
- Kan opplysningene legges på nett?

Kort oppsummering fra sist

- Rett til informasjon
 - Informasjonsplikter
 - Innsynsrett
- Reglene skiller etter personkrets
 - Alle – pol (generelt innsyn), offhl
 - Den registrerte – pol (konkret innsyn)
 - Parten – fvl
- Hensyn

Dagens tema: *unntak* fra innsyn

- **Unntakene** fra innsynsrett etter offhentlighetsloven
 - Plikt til å unnta (fvl § 13, jf. offhl § 13)
 - Rett til å unnta (resten av offhl. kapittel 3)
- Forholdet mellom lovverkene på dette området

Unntakene

- Offhl. § 3
 - ”er opne for innsyn **dersom ikkje anna følgjer** av lov eller forskrift”
- [Offhl kap 3](#) ”Unntak frå innsynsretten”
 - § 13 – taushetsplikt ”skal”
 - §§ 14-27 – taushetsrett ”kan”
 - [§ 11](#) Plikt til vurdere meroffentlighet /merinnsyn
 - ”skal organet likevel vurdere å gi”
 - ” bør gi innsyn dersom ”

Unntakene i kap 3 – kan-regler

- Unntak for **dokumenter**, herunder
 - Interne dokumenter § 14
 - Eksamensoppgaver, § 26
 - Sladding gir klart misvisende inntrykk, arbeidskrevende etc, § 12
- Unntak for **opplysninger**, herunder
 - Utenrikspolitiske interesser, rikets sikkerhet, §§ 20, 21
 - Svekke forhandlingsposisjon, motvirke kontrolltiltak, lette gjennomføring av straffbare handlinger, § 23, 24
 - Dessuten taushetsplikten, § 13 (**SKAL**)

Hensyn bak unntakene

- Hensyn til den enkelte, personvern – taushetsplikt
- Hensynet til det offentliges oppgaver
 - Arbeidsro – interne dokumenter
 - Offentlighet kan gi skadevirkninger

TAUSHETSPLIKT

Fvl § 13

- Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, plikter å **hindre** at **andre** får adgang eller kjennskap til det han i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om:
- **1)noens personlige forhold**, eller
- 2)tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av **konkurransemessig betydning** å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår.
- Som personlige forhold regnes **ikke fødested, fødselsdato og personnummer, statsborgerforhold, sivilstand, yrke, bopel og arbeidssted**, med mindre slike opplysninger røper et **klientforhold** eller andre forhold **som må anses som personlige**. ...

Hvorfor taushetsplikt

- Selvbestemmelsesretten må vike for opplysningsplikt
 - Uoppfordret: eks. [Ligningsl. kap. 4](#), [smittevernl. § 5-1](#)
 - På forespørsel: eks. lignl § 4-10, [tolloven § 14](#)
- I slike tilfeller
 - Ofte taushetsplikt for opplysningene hos forvaltningen
 - Bidrar til *tillit* mellom forvaltningsorganet og den enkelte
 - Verner om *konfidensialitet* og *privatliv*, og selvbestemmelsesretten
- Mange lovbestemte taushetsplikter
 - [Fvl § 13](#): plikter hindre ... uvedkommende ... kjennskap til ... **noens personlige forhold** ... visse drifts- og forretningsforhold
 - Presiseringer i fvl § 13a flg
 - Særlover: eks. [ligningsloven § 3-13](#)

Hvor langt rekker taushetsplikten etter fvl § 13?

- [§ 13a](#) (*begrensninger i taushetsplikten når det ikke er behov for beskyttelse*).
 - Ikke overfor personene det gjelder
 - Samtykke fra den som har krav på taushet
 - Anonymisert (individualiserende kjennetegn er fjernet i tilstrekkelig grad)
 - Alminnelig kjent eller alminnelig tilgjengelig
- § 13b, taushetsplikten hindrer ikke
 - Partsinnsyn, men bare for bruk ifbm. saken (i.f.)
 - Bruk som forutsatt
 - Hensiktsmessig arbeids- og arkivordning mv.
- Annet
 - Plikten varer i utgangspunktet i 60 år, § 13c
 - Viktige unntak for forskning, §§ 13d og 13e

Taushetsplikt vs. opplysningsplikt?

- Utgangspunkt: **Taushetsplikten gjelder**
 - “Bestemmelse i annen lov om rett eller plikt til å gi opplysninger **begrenser ikke** lovbestemt taushetsplikt, **med mindre** vedkommende bestemmelse **fastsetter eller klart forutsetter** at taushetsplikten ikke skal gjelde.”, fvl § 13f
- En rekke bestemmelser etablerer plikt til å gi opplysninger “uten hinder av taushetsplikt”,
 - f.eks [barnehagel § 22](#)

FORHOLDET MELLOM LOVENE

Forholdet mellom offhl og pol (1)

- Pol § 6
 - Loven her **begrenser ikke innsynsrett** etter offentliglova, forvaltningsloven eller annen lovbestemt **rett** til innsyn i personopplysninger.
- Aktuelle bestemmelser
 - §§ 8, 9 ”fastsatt i lov at det er adgang til slik behandling”
 - § 11 litra b med endringsforslag: ”uttrykkelig angitte *eller lovbestemte formål* ”
- Offhl § 3
 - Saksdokument ...**er opne for innsyn** dersom ikkje anna følgjer av lov... Alle kan krevje innsyn...
- Offhl § 30
 - Det kan krevjast ... **elektronisk kopi.**
- Offhl § 7
 - Informasjon som det er gitt tilgang til etter lova her ... kan brukast til **eitkvart formål** dersom ikkje anna lovgiving...

Forholdet mellom offhl og pol (2)

- Rettslig grunnlag og formålsbegrensningen
 - Pol §§ 8 og 11 litra b er oppfylt
 - § 11d
- Meroffentlighetsvurderingen
 - Personvern hensyn er relevant moment, jf. § 12 - "Organet bør gi innsyn dersom omsynet til offentlig innsyn veg tyngre enn **behovet for unntak.**"
- Mottaker blir behandlingsansvarlig
- Diskusjon
 - Innsyn hvis sletteplikt etter pol § 28? (sml arkivlov)
 - Må elektronisk innsyn nektes ved utilfredsstillende sikkerhet hos mottaker, jf. pof § 2-15 og pol § 13 tredje ledd?
 - Fri viderebruk? [Offhl § 7.1](#) vs. pol (jf. [direktivet art. 1 nr 4](#))

Forholdet mellom offhl og pol (3)

- Unntakene i [pol § 23](#) har flere paralleller i offhl
 - Lette gjennomføring straffbare forhold (pol § 23 b, offhl 24.3)
 - Internt dokument (pol § 23 e, offhl § 14)
 - Taushetsplikt (pol § 23 d, offhl § 13)

Fvl vs. pol: Noens personlige forhold er alltid personopplysninger, men ikke vice versa

- Tre ulike begreper – med **ulikt** innhold
- [Pol § 2](#)
 - Personopplysning
 - Sensitiv personopplysning
- [Fvl § 13](#)
 - Noens personlige forhold
- Noens personlige forhold er **alltid** p.o.,
 - sensitive p.o. +
 - andre *følsomme/ intime/ utleverende* p.o.,
- MEN
 - Mange p.o. er **ikke** npf
 - (og noen få sensitive p.o. er **ikke** npf)

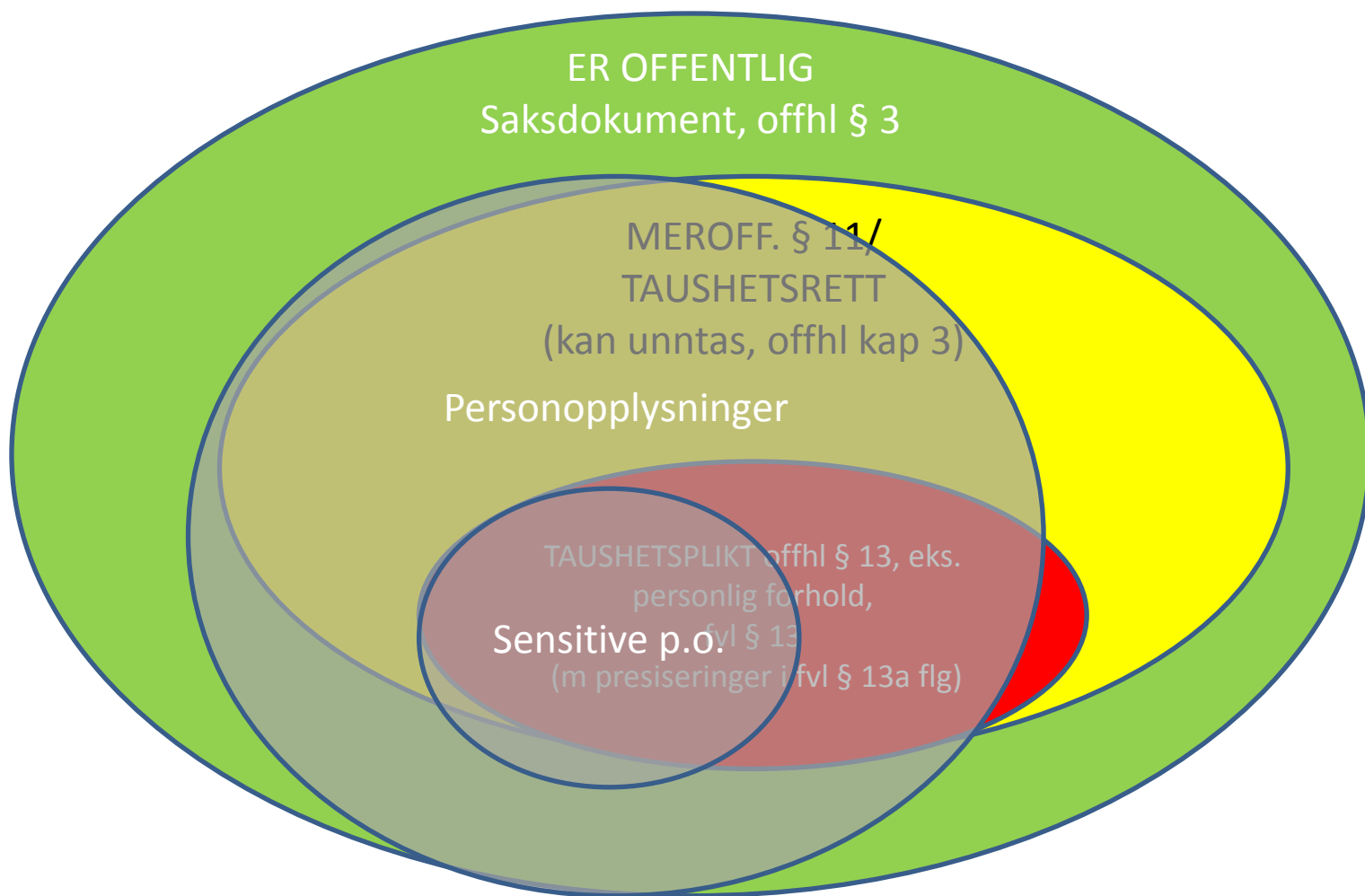
Hva er et personlig forhold?

Eksempler

	Vanlige p.o.	Sensitive p.o.
Noens personlige forhold = taushetsbelagt	Visse økonomiopplysninger, eks gjeld, (færre opplysninger for offentlig ansatte)	Helseopplysninger
Ikke noens personlige forhold (=ikke taushetsbelagt)	Navn, fødselsnummer, bosted, § 13 (med mindre disse røper klientforhold eller bosted) Kunde i Lånekassa	Straffbart forhold i offentlig tjeneste

Innsynsrett etter offhl

– ulike typer personopplysninger

INTERNETTPUBLISERING
– SÆRREGLER I OFFENTLEGFORSKRIFTA

Internettpublisering – OEP

journalisten.no

Dobbelt så mange innsynsbestillinger

PRESSET: De ansatte ved UD's enhet for publikumskontakt har slitt med å holde tritt med dokumentbestillingene via OEP. Fra venstre Hans Jørgen Aabol, enhetsleder Helene Tonning Strand, Gerd Graholt og Camilla H. Greve. FOTO: KATHRINE GEARD

Utenriksdepartementet mest populær blant brukerne av nye Offentlig elektronisk postjournal.

The screenshot shows the homepage of the Offentlig Elektronisk Postjournal (OEP) website. The browser address bar contains <http://oep.no/nettsted/fad>. The website header includes navigation links for "Regjeringen.no", "Regjeringen Stoltenberg II", and "Departementene". The main heading is "OFFENTLIG ELEKTRONISK POSTJOURNAL" with the subtitle "En tjeneste fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet". A sidebar on the left lists navigation options: "Om OEP", "Til forsiden", "Regelverk", "Bruke OEP" (with sub-links for "Brukerveiledning", "Spørsmål og svar"), "Søk i OEP" (with sub-links for "Enkelt søk", "Avansert søk", "Kronologisk søk"), and "Statistikk". The main content area features a welcome message: "Velkommen til Offentlig elektronisk postjournal" and a paragraph explaining the service. Below this are two informational buttons: "Hvordan bruker jeg OEP? Klikk her for veiledning" and "Hva er OEP? Klikk her for informasjon". A search section titled "Hurtigsøk (siste uke) i dokumenter" includes a search input field, a "SØK" button, and links to "Gå til søkesiden" and "Avansert søk". A footer at the bottom provides contact information: "Administrasjons- og forvaltningsansvarlig: Direktoratet for forvaltning og IKT, Postboks 8115 Dep., 0032 Oslo. E-post: kontakt@oep.no, Tlf. 57 65 50 50".

Offentlegforskrifta, jf. offhl § 10: særregler for **internettpublisering**

- § 6

- OEP – **plikt** til internettpublisering av **journalen**, for statlige, sentrale organ som fører e-journal. Dog:
 - **Skjerming** mot navnesøk etter ett år
 - § 7-opplysninger (se nedenfor) skal **skjermes**

- § 7

- **Kan publisere dokumenter, men ikke**
 - Taushetsbelagte opplysninger (!)
 - Sensitive opplysninger
 - Fødselsnummer og lignende
 - Lønn (unntatt ledende stillinger)
 - Opplysninger som kan unntas etter § 9 (PST, adopsjon, avleverte saker m.v.)

SVAR PÅ GRUBLIS

Svar på grublis

– innsyn i lønn

- **Den offentlig ansattes lønn** er ikke taushetsbelagt, og vil framgå av saksdokumenter det kan kreves innsyn i. [Offhl § 3.](#)
 - Unntatt hvis dette røper hemmelige oppdrag mv.
- Opplysningene kan ikke legges på nett av forvaltningen, jf. [offhf § 7.2 litra e](#)
 - Unntak lederstillinger, kan publiseres
- Presiseringer i [veilederen](#) pkt 6.2.3.2